

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет економіки та управління підприємництвом

Кафедра менеджменту організацій та ЗЕД

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

«___» _____ 2018 р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 073 Менеджмент

за темою:

"Управління розвитком ТОВ "Терра Прайм"

Виконавець

студентка

Гомзікова Єлизавета Андріївна _____

Науковий керівник

к.е.н., доцент

Карпенко Юлія Валентинівна _____

Одеса 2018

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВОМ	5
1.1. Встановлення сутності поняття "управління розвитком підприємства"	5
1.2. Основні підходи до оцінки потенціалу підприємства	10
1.3. Сучасні концепції управління розвитком підприємства	15
РОЗДІЛ 2. РОЗРОБКА ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО РОЗВИТКУ ТОВ "ТЕРРА ПРАЙМ"	23
2.1. Аналіз сільського господарства України	23
2.2. Загальна характеристика та аналіз фінансового стану ТОВ "Терра Прайм"	33
2.3. Аналіз потенціалу ТОВ "Терра Прайм"	42
2.4. Пропозиції щодо управління розвитком ТОВ "Терра Прайм"	45
ВИСНОВОК	60
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	61

ВСТУП

Складні економічні умови, відсутність фінансових коштів та загострення конкурентної боротьби ставлять під загрозу позитивні трансформаційні процеси діяльності підприємства. Проте придбання нової якості, покращення та зростання є невід'ємними складовими підвищення конкурентоспроможності підприємства на ринку. Все вищенаведене залежить від того, наскільки ефективним буде управління розвитком підприємства, що підкреслює актуальність обраної теми дослідження.

Мета дипломної роботи полягає у наступному: дослідити теоретичні основи управління розвитком підприємства та надати пропозиції щодо вибору напрямку розвитку ТОВ "Терра Прайм".

Завданнями, що встановлені та вирішені у роботі, є:

- дослідити теоретичні основи управління розвитком підприємства;
- проаналізувати сільськогосподарську галузь України, виявити основні тенденції її розвитку;
- запропонувати заходи щодо управління розвитком ТОВ "Терра Прайм".

Об'єктом дослідження є сільськогосподарське підприємство ТОВ "Терра Прайм". Предметом дослідження є процес управління розвитком підприємства.

У роботі використано наступні методи дослідження: метод порівняння та групування (для встановлення сутності поняття "управління розвитком підприємства"), метод аналізу фінансової звітності (для аналізу фінансового стану підприємства), "ринок-продукт" А. Дж. Стейнера (для встановлення напрямку розвитку ТОВ "Терра Прайм"), PEST –аналіз (для виявлення політичних, економічних, соціальних та технологічних факторів зовнішнього середовища на діяльність підприємства.)

Інформаційна база проведеного у дипломній роботі дослідження складалася з нормативно-правових документів, публікацій вітчизняних та закордонних науковців, матеріалів періодичних та електронних публікацій.

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що для підприємства запропоновано практичні рекомендації щодо розвитку та підвищення доходності його діяльності, а саме запропоновано для реалізації бізнес-ідею з вироблення пророщеного зерна кормового характеру, яке може використовуватися у раціоні КРС, кіз та реалізовуватися на продаж.

ВИСНОВОК

1. На підставі дослідження теоретичних аспектів управління розвитком підприємства ми пропонуємо розглядати його як комплексний процес впливу керуючої системи на керовану задля забезпечення стійкості її елементів та збільшення потенціалу для виходу на нові рівні. Потенціал підприємства пропонуємо оцінювати в розрізі складових, визначених у рамках функціонального підходу, а саме за елементами: маркетинг, фінанси, кадри, виробництво, управління. Всі сучасні концепції розвитку спрямовані на якісне поліпшення результатів діяльності підприємства. Проте для того, щоб обрати будь-яку з них, необхідно порівняти очікувані результати та витрати на їх отримання.

2. За результатами аналізу сільськогосподарської галузі України було встановлено, що останні роки галузь зазнала змін. Основними тенденціями її розвитку стали: непопулярні урядові рішення відносно зміни податкового режиму підприємств галузі, введення у дію програми підтримки державного сектору з основними напрямками цільового фінансування - тваринництвом та фермерськими господарствами, покращення ситуації з продажу сільгосптехніки. Разом з тим чіткого курсу розвитку сільського господарства уряд не розробив. Разом з негативним політичним впливом дещо покращилися економічні умови роботи підприємств, принаймні виросла частка аграрних підприємств, що отримали прибуток.

3. В якості пропозицій щодо управління розвитком підприємства було запропоновано стратегію вертикальної інтеграції, що знайшла реалізацію в бізнес-ідеї з вироблення пророщеного зерна кормового характеру, яке може використовуватися у раціоні КРС, кіз, а залишок пускатися на продаж. У роботі було доведено життєздатність даної ідеї та виконано оцінку потенціалу підприємства, що після заходів збільшився.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Аніщенко В.О., Падалка О.С. Феномен самонавчальних організацій у контексті проблеми неперервної освіти // Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. - № 1(8). – 2014. – С. 6-12.
2. Архіпов В.М. Проектирование производственного потенциала объединений (теоретические аспекты). – Л.: Изд-во Ленинского ун-та, 1984. – 320 с.
3. Богатырев А. М, Бутенко А.И., Кузнецова И. А. Планирование деятельности предприятий пищевой промышленности в условиях рынка: Монография. – Одесса: Институт проблем рынка и экономико–экологических исследований. НАН Украины. ОНАПТ. 2003. – 274 с.
4. Верхоглядова Н.І., Барінов Д.Ю. Методичний підхід до управління розвитком суб'єктів малого підприємництва // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. - №26. – 2017. – С. 74-78
5. Власенко В.А. Організаційно-економічний механізм управління розвитком підприємств та організацій споживчої кооперації України Автореферат дис. на здобуття наук. ст. канд. екон. наук за спец. 08.00.04 – економіка, організація і управління підприємствами. – Полтава: ПУСКУ, 2008. – 22 с.
6. Воронкова А. Е., Погорелов Ю. С. Потенціал підприємства як основа його довгострокового розвитку. // Актуальні проблеми економіки. - 2009. - № 4 (94). - С. 77–82.
7. Егоров П. В., Карпова Е. И. Управление развитием предприятий малого бизнеса: Монография / П. В. Егоров, Е. И. Карпова. – Донецк : Лебедь, 2004. – 324 с.
8. Єремейчук Р.А. Формування механізму управління стійким розвитком підприємства // Автореферат дис. на здобуття наук. ст. канд. екон. наук за спец. 08.06.01 – економіка, організація і управління підприємствами. – Х.: ХНЕУ, 2005. – 20 с.
9. Жемойда О. В. Державне управління у сфері сільського господарства : навч. посіб. / О. В. Жемойда ; уклад. О. В. Ярошенко. – К. : НАДУ, 2013. –

56 с.

10. Інфографіка: Як Україна використовувала квоти на експорт в ЄС у 2016 році // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://businessviews.com.ua/>
11. Кабмін затвердив програми держпідтримки аграріїв на 2018 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://agroportal.ua/>
12. Кабушкин Н. И. Менеджмент туризма: Учебное пособие / Кабушкин Н. И. – Минск : БГЭУ, 2000. – 409 с.
13. Каплан Роберт С. Сбалансированная система показателей. От стратегии к действию / С. Каплан Роберт, П. Нортон Дейвид . - М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 2003. – 320 с.
14. Касьянова Н.В. Потенціал підприємства: формування та використання: підручник / Н.В. Касьянова, Д.В. Солоха, В.В. Морева, О.В. Белякова, О.Б. Балакай. – Донецьк: Вид-во Цифрова типографія, 2012. – 257 с
15. Касьянова Н.В. Управління розвитком підприємства на основі кумулятивного підходу: концепція, моделі та методи: моногр. / Н.В.Касьянова; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. – Донецьк: СПД Купріянов В.С. , 2011. – 374 с.
16. Кашуба Я. М. Вибір методів та підходів стратегічного управління розвитком підприємництва/ Кашуба Я. М.// Економіка та держава. – 2011. - №9. – С.16.
17. Квасницька Р., Тарасюк М. Структуризація потенціалу підприємства // Вісник КНТЕУ. - 2017. - № 1. – С. 73-82.
18. Квятковська Л.А. Формування оцінки ефективності виробничого потенціалу промислового підприємства з використанням збалансованої системи показників / Л. А. Квятковська. // Ефективна економіка. - 2010. - №6. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2010_6_16.
19. Кипень Н.А. Организационно-методическое обеспечение формирования и развития самообучающейся организации: на примере промышленного предприятия: дисс. ... канд. экономич. наук: 08.00.05 / Надежда Александровна Кипень. – Кострома, 2007. – 260 с.

20. Клименко С. М. Ризик-менеджмент в системі управління розвитком підприємства / Клименко С. М. // Стратегія розвитку України. Економіка, соціологія, право : наук. журн. – Київ : НАУ, 2013. – № 1. – С. 99–103.
21. Кобилах О.Я., Мельник Г.М. Ощадливе виробництво як концепція оптимізації виробничого та управлінського процесів // Вісник НУ “Львівська Політехніка” № 749 . – 2012. – С. 43-49
22. Коваль Л. В. Економічний потенціал підприємства: сутність та структура / Л. В. Коваль // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". – 2010. – № 690 : Логістика. – С. 59-65.
23. Коренков О.В. Управління потенціалом розвитку промислових підприємств //Автореферат дис. на здобуття наук. ступ. канд. екон. наук за спец. 08.06.01. – Київ, 2003. – 21 с.
24. Краснокутська Н. С. Управління потенціалом торговельного підприємства: монографія. Харків : Харк. держ. ун-т харчування та торгівлі, 2012. - 322 с.
25. Лапин Е.В. Экономический потенциал предприятия: моногр. – Сумы: Университетская книга, 2002. – 309 с.
26. Ляхович Г.І. Концепція ощадливого виробництва: основні положення та вплив на організацію обліку // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю та аналізу. - №3(33). – 2015. – С. 139-146
27. Мариненко Н. Підходи та концепції управління розвитком промислового підприємства // Економіка. - № 5 (119) . - 2012. – С. 28-31
28. Мезенцева О.М. Концептуальні засади управління розвитком підприємств торгівлі // Науковий вісник НЛТУ України. – 2015. – №25.1. – С. 314-319
29. Названы самые загрязненные агрорегионы Украины // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://agroportal.ua/news/ukraina/nazvany-samye-zagryaznennye-agroregiony-ukrainy/>
30. Невесенко В. Д. Актуальні питання соціального розвитку сільських територій // Наукові праці КНТУ. Економічні науки. – 2012. - № 22. – Ч.2. – С. 1-7
31. Олексюк О.І. Управління потенціалом акціонерних товариств (на

матеріалах підприємств цементної промисловості України) // Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спец. 08.06.01 – Київ, 2001. – 24 с.

32. Олійник Л.А., Мірошніченко Ю.В. Роль інвестицій у забезпеченні дохідності сільськогосподарських підприємств // Глобальні та національні проблеми економіки. - №19. - 2017. – С. 428-432.
33. Пилипенко С.М. Управління розвитком підприємств на засадах вартості: проблеми і перспективи // Економіка і суспільство. - №9. – 2017. – С. 582-587.
34. Плікус І.Й. Потенціал підприємства, його оцінка й трансформація: економічна та бухгалтерська інтерпретація // Фінанси України. - №4. – 2012. – С. 91-105.
35. Погорелов Ю.С. Категорія розвитку та її експлейнарний базис // Теоретичні та прикладні питання економіки. - №27. – Т. 1. – С. 30-34
36. Радченко О.Д. Механізм та інструменти підтримки сільського господарства згідно з бюджетом на 2017 рік // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://agro-business.com.ua/agro/>
37. Раєвнева О.В. Управління розвитком підприємства: методологія, механізми, моделі: Монографія. – Х.:ВД «ІНЖЕК», 2006. – 496 с
38. Райан Б. Стратегический учет для руководителя / Пер. с англ. под ред. В.А. Микрюкова. – М.: Аудит; ЮНИТИ, 1998. – 615 с.
39. Ринок сільгосптехніки-2017: головні тренди й новинки // Біржа сільгосптехніки // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://traktorist.ua/articles/298-rinok-silgosptehniki-2017-golovni-trendi-y-novinki>
40. Ринок тракторів в Україні // Пропозиція. Головний журнал з питань агробізнесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://propozitsiya.com/ua/rinok-traktoriv-v-ukrayini-0>
41. Розен В.П. Методологія бенчмаркінгу енергоефективності для промисловості України // Энергосбережение/Энергетика/ Энергоаудит. -

№06 (100). - 2012. – С. 9-19

42. Таранюк Л.М. Методологія реінжинірингу бізнес-процесів промислових підприємств // Механізм регулювання економіки. - №1. – 2011. – С. 111-119
43. Фещур Р.В., Самуляк В.Ю. Управління розвитком машинобудівних підприємств // Вісник Національного університету "Львівська політехніка" : Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – Львів : НУ "Львівська політехніка". – 2008. – № 624. – С. 100-109.
44. Хаммер М. Реінжиніринг корпорації: маніфест революції в бізнесі / М. Хаммер, Д. Чампі. – СПб., 2000. – 332 с
45. Хвостіна І. М. Механізм управління розвитком підприємства // Інвестиції: практика та досвід. - № 1. – 2015. – С. 30-33.
46. Ukrstat.gov.ua // Сайт державної служби статистика України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>